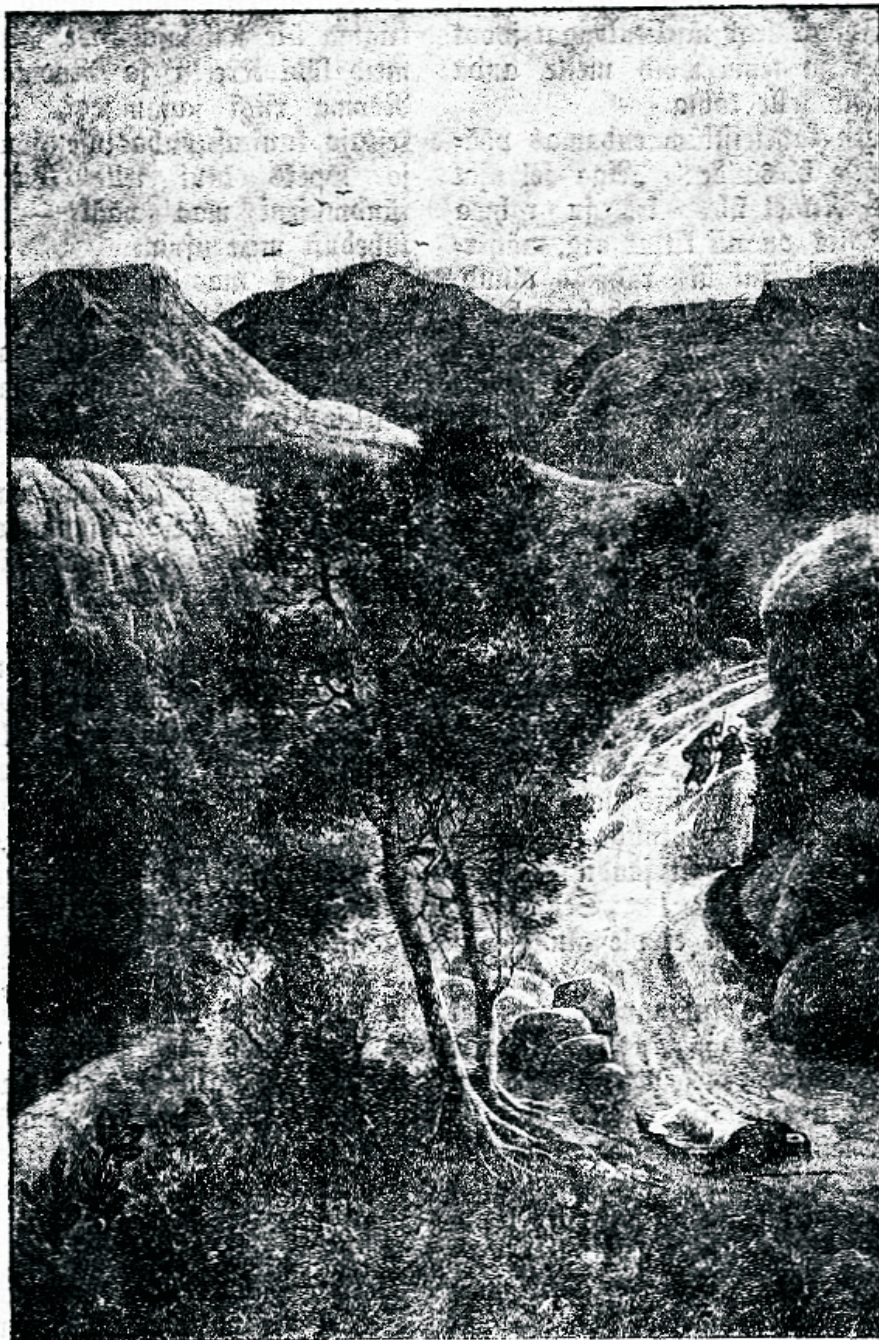

Tõe Sõnumid

7. aastakäik.

Tallinnas, 1923.

Nr. 1.

üks maailmas valitseva õudsuse peapõhjustest.

Kas kultuur ja kõlblus jõuavad wastupidada tulewatele läbikatsumistele?

John. R. Mott. ütleb. „Meie oleme jõudnud kõigehädaohhtikumasse ajajärku maailma ajaloo. Kõigekohasem abinõu, wastuminna sellele seisuforrale, on tõelise kristliku usu kuulutamine“.

Kõigemõtterikamad mehed, mehed kes kõige kõrgemates ja wastutusrikkamates ametites maailmas: meie rahwa usaldatavamad juhid on awaldanud enda isiklikke tähelepanekuid ja mõtteid praeguse aja seisuforra kohta maailmas.

Paneme enne tähele mõnda sõna pühast kirjast, sest elaw Jumal teab täielikult igat joont maailma seisuforrast ja tema wõib meile anda kõigeparemaid teateid selle kohta.

Danieli raamatu kaheteistkümnendamas peatükis leiame järgmise ülesande: „Aga sel ajal tõuseb suur würlst Mikael üles, kes su rahwa laste eest seisab; siis on nii kitsas aeg, mäherdust ei olnud siiasaadit, kui üks rahwas olnud, siit ajast saadit; aga sel ajal peaseb su rahwas ära, igaüks keda leitakse raamatusse üleskirjutatud olewat.“ See prohwetikuulutus esitab kolme wõdi nelja tähtsat asja: Esiteks tema juhib meie tähelepanu ühe iseäralise määratud aja pääle — „aga sel ajal“; edasi juhib ta meid ühe tähtsa sündmuse wõdi teo pääle meie Isjanda Jesuse Kristuse eelplaanis — „aga sel ajal tõuseb suur würlst Mikael üles“. Need, kes on hoolkaste Piiblit uurinud, teawad, et Mikael ei ole keegi teine, kui Jesus Kristus ja et Mikaeli ülestõusmine on tema, kui kuningate Kuninga, walitsuse hakatus, kus walitus kõiges maailmas tema bladele saab. „Sel ajal“ alustab Kristus oma walitsust ja siis saab olema „nii kitsas aeg, mäherdust ei olnud siit ajast, kui üks rahwas olnud, siit ajast saadit“. Siis tuleb suur trööst ja julgustus. „Sel ajal“ — sel „kitsal ajal, mäherdust ei ole olnud siit ajast, kui üks rahwas olnud,“ see aeg, kus Jesus ajutab oma igawese kuningriigi, — „sel ajal peaseb su rahwas ära, iga üks keda leitakse raamatusse üleskirjutatud olewat“. Need on asjad mida meile siin esitatakse. Meie ei taha mitte nende asjade lestruust äratähendama hakata, mis meile siin näidatud, waid olgu need meile ainult juhatajaks praeguse aja seisuforra kohta maailmas.

Ja maailma praegune seisuford juhib meid just selle juure, mis on siin etteöeldud — üks raske (kitsas) aeg, mäherdust ei ole olnud siit ajast kui üks rahwas olnud, siitajast saadit.

Nüüd mõni sõna selle määratud iseäraliku aja kohta. Selmises salmis on awaldatud waade wiimase suure sündmuse pääle rahwaste ajaloo, mis kirjeldatud Danieli raamatu üheteistkümnenda peatüki suures prohwetikuulutusel. See prohwetikuulutus algab Medo-Persia ilma-riigiga üle wiiesaja aasta enne Kr. ja juhib meid läbi Kreeka ja Rooma ilmariikide, kuni Rooma riigi jagamiseni, edasi läbi pimedate keskaja, kuni usupuhastuse ajani 16-mal aastasajal ja lõpetab kuni selle suure rahwuswahelise sündmuseni maa pääl — sündmuseni mille lähedust meie usume.

Tulles maailmatülide tumeda ajani, kus kõik rahwad üleloomulikult liitwel ja kus kõik nende püüded lõpuks kokkuwarisewad, kus patu läbi kõlbmataks saanud maailm hukka lähleb täielises segaduses ja waremets, sel ajal peab Jesus ülestõusma.

Tema wõtab maailma-walitsuse oma bladele ja alustab igawese rahupõlwe.

Sel ajal on see wana maailm kõigetähtsamate sündmuste tunnistajaks, mis iial juhtunud tema pinnal.

Maakeral on ennegi olnud mitmesuguseid raskeid päiwi. Siin on olnud weriseid sõdasid ja nälja ning katku aegu; kuid need kõik on olnud piiratud üksikutel paitadel selle maakera kogupinnast. Aga siis on kõik maailm korraga kirjeldamata hädas; hädades, millede lestrusel ei ole wahet. Ma tahan nüüd teile enam ette tuua, kui ainult minu isikliked mõtted, sõnad ja ust. Paneme tähele nende meeste mõtteid ja ütelsi, kes on maailma juhtiwatel kohtadel ja kelle eriala on sellekohaste küsimiste uurimine ja püüd neid lahendada. See küsimus on tuhandetes ajakirjades leiduwate artiklite peatükiks, see on tuhandete teadaannete ja tõnede siisu igal pool üle maailma; see on läbirääkimiste pääsiisus kõigil parlamentidel ja kongressidel maailmas. See on tõelikult üleüldine küsimus.

Mõni aeg tagasi käsitati seda küsimust ühes kuuljamas Ameerika ajakirjas „Ameerican'is“. See ei ole mitte usulik ajakiri, kuid tema püüab pildistada ja kujutada enam tähtsamaid häda-ohte maailmas. Kirjutaja ütleb: „Kas teie

olete lugenud maailma kõige suuremate mõtlejate ütelnud meid ähvardava hädaohtu kohta. Kas teie teate, et nemad kardavad üleüldist kollektarismist. Kas teie olete lugenud mõni aeg tagasi sellekohaseid hoiatusi H. G. Wells'i sulest. Kuidas mõtsite teie neid vastu? Kas ärataks see teie hirmuärinaid või ehk tegite jaanalinnu taolisel, kes hädaohtu korral pääliima sisse peidab ja ütlesite et teie ei näe midagi, mis rahutust ärataks?"

Tšiwilifatsioon langeb.

Sra Wells'ji tuntakse, kui paremat mõtlejat maailmas. Mis ütleb see mees, kes on üks esimistest mõtlejatest maailmas, tšiwilifatsiooni kohta?

Tema arwamine on tähelepanemise väärt. Tema ütleb: „Tšiwilifatsiooni laew ei waju mitte wiie ega wiiekümne aasta pärast, waid praegu.“ Tema näeb seda praegu wajuwat ja tuhanded teised näewad sedasama. . . . Teine kirjanik ütleb: „Inimesesugude kannatab nende aluste pudenemise all, mille pääle tema on ehinatud.“ Kui ühe ehituse alused kõikumata ja pudenema hakkawad ja kui ei suudeta seda seismapanna, mis saab siis olema selle järelendus? — Edasi ütleb seejama rahwamees:

„Inimlik maailm on kõigekülgselt — poliitiliselt, majandusliselt, terwisliselt ja hingeliselt ehitatud wäljamõeldutele lepingutele. Need lepinguid ei usaldata enam. Kõik põhialused nõtkumad meie jalge all.“

Siin awaldub teistes lausetes põhimõte, et tšiwilifatsiooni laew on wajuwajal.

Seda ei tunnista pessimistid (see on inimesed, kes kardawad igal pool hukkatust nägema, mida olemas ei ole).

Järgnewalt ühe senatori ütelnud ühel kongressil Ameerikas. Peame mees, siin ei isiteeritea äärmiste kalduwustega ja hullustajate meelte tunnistusi. Need on maailma juhtiwate, usaldatud mõtlejate meeste esitajad. See senator kirjutab: „Mina ei ole pessimist; mind ei tröösti ega juhi kurwad teated. Kes mõiks salata, et meie oleme jõudnud kõigekõrgemale tunnile ajaloo. Ei ole ühtegi walitsust, kes ei tunneks arusaamatuid pingutusi, mis tõotawad inimliste seaduste seas, — kirikutes ja usutunnistustes, wanades, põlistes riikides ja hiljem-

asutatudes isewalitsustes ja wabades riikides. Seadused ja lord on meie ajal igal pool tõrwaldataw ja kõikum. Kõik on elajateks muutunud rahwa hulladest äraheidetud, arusaamata wõgewa kurjuse mõjul, mis on maailmas tegemuses.“

Samuti, nagu see senator, ei ole ka mina pessimist, kuid meie peame tähelepanema kurbi tunnistusi hädaohtlikudel aegadel. Muidu teeme meie tõeste jaanalinnu jarnaselt, kes oma pea liima sisse peidab, mõeldes kõik korras olemad, jättes enda teha rõõwloomade saagiks. Üks kirjanik awaldas hiljuti enda mõtteid praeguse maailma seisukorra kohta, öeldes: „Ühelgi teisel ajal ei ole maailm nõnda haige olnud, kui praegu. Maailm on sisselõõbunud aami jarnane, mille wiitjad ümber wädanenud.“

Need kirjanikud tarwitawad kõiksugu näitusi, ja wõrdlusi, et mõista anda praegust hädaohtlikku seisukorda. Üks teine kirjanik wõrdles hiljuti maailma merel olewa laewaga mille katlawärt rikkis tüür katti ja kapten kui ka tüürimees uppunud. Lloyd George, endine Inglise pääminister, puüdis seitsme aasta jooksul Euroopat kriista.

Rahwasteliidu kongressi istangul olles, kus üle 30 rahwuse esitajad fook olid, puüdis tema neid kõiki üheleemelele juhtida, et nad tõotaksid sõda mahajätta, kuid sellel alusel jäi üksmeel sobitamata ja istangud lõppesid ootamatalt.

Tagasi tulles ütles ta umbes järgmist: „Maailm on üleüldwatu mitmesuguste ajowaimu ilmutawate tundemärkidega. Rahwad korraldatawad uusi sõjajõude. Oht on ikkis rahwuswahelist wiha, hirmu, põlgamist, ja auahnust. Wange tähele mis wõib juhtuda! Nemad ehitawad praegu hirmsamaid tapamasiinid, kui wiimase sõja ajal Misjaoks? Mitte rahu ajaks ega ka mitte ainult sõjawägedele kallaletungimiseks. Nende mõte on kallaletungida kaitseta linnadele, tappa ja mürgitada, wigastada ning põletada kaitsetuid naisi ja lapsi.“

Mitte ainult lahinguwäljade kohal lennata waid linnade koha ja sadada lasta purustawaid ja surmawaid pomme, kättemaksimiseks neile rahwastele, kelle sõjawägedega sõjajalal ollakse. Mina räägin järelemõtlemalt, kui ma ütlen, et kui Rahwasteliit nurja läheb siis on see surmaotsuseks kogu tšiwilifatsioonile.“

Kas tuleb kuldne ajajärk?

Praegu walitseb enam jagu Euroopa maades rõhutatud meeleolu, mille põhjusel on mitmesugune kottumarisemine. Kõiki täidab imestus, kuidas küll 20-aastajal mõivad juhtuda niisugused asjad. Kuhu küll sel wiisil jõuame ja mis on kõige selle järeldus? on põnew küsimine, mis armuta hulke põnewil hoiab. Kuid nende seas leiab ka palju optimiste (rõõmsa ilmawaateline isik), kes ootawad paremaid aegu, kuldset ajajärku, mis õige lähedal tulewikus teoks saawat. Mõned ajalehed kirjutawad, et meieaegse rahwopõlwe lapsed ja lapselapsed saawad humitusega lugema neist raskestest aegadest, mis meie põlw läbi elab ja imeetama, kuidas see küll võimalik oli et kogu maailm niisugusesse raskestesse seisukorda sattus.

Meie aegne rahwapälv oli ühte enda kultuuri ja hariduslise seisukorra pääle. Oldi ühte ja isemeelne igasuguste edusammude üle teaduslifel alal ja imeetati selle üle, kuidas minewiku rahwapälvend nii toored ja harimatad olid. Ehmatuse ja imestuse tunnetega lugesid „haritud ilma“ kodanifud kirjeldusi harimattuse ja korralageduse ajajärgudest ja kui teegi — hommikulauas kohlillaasi tühjendades ja ajalehte lugedes — leidis, et kusagil kaugel ilmajaas, Euroopa kultuurist eemal olewa „meisiku rahwajugu“ seas mõnesugune jultunud sündmus oli teostatud, siis mõites lugeja iseteadmalt: „Meil ei saa ialgi niisuguseid asju ettetulema; meie oleme selle eest kindlustatud. Kord ja rahu on walitsemas meie seas!“

Kuid piibel juhtis kõikide tähelepanu tormituleku tundemärkide pääle, beldes: „Sest kui nemad ütlevad: Rahu on ja pole ühtegi häda! Siis tuleb hätiline hulatus nende peale. . .“ 1 Tess. 5, 3. Ka Kristus kirjeldas selgeste Matteuse Ewangeliumi 24 peatükis wiimase aja sündmuse. Kuid asja seisukordade paronemist selle wana maa pääl, ei tea rääkida üksi prohwetikuulutus. Roguni selle wastu. Selle järele kui Kristus oli rääkinud rohkenewatest sõdadest, näljahäbadest ja katkudest, ütleb tema et „see kõik on alles suure waewa hakatus.“ Matt. 24, 8.

Kuid Piibli õpetuse tegelikust elust kõrwaldamine oli ju olnud üks praeguse rahwapälvse filmapaistwamate „edusammudest“. Rahwamõtte järele saada sõjad — tehniliste edusammude järeldusel — kõige enam kolm kuud kestma. Kõlgehakkawad haigused ei laguneda nüüd enam nii laiale, kui „pimedal ketsajal“ sest arstiteadus mõib ju sellele kõigele piiri panna. Uuema aja liikumisabinõude ja sellekohase korralduse kaudu

mõida näljahäda seeläbi tema algibus häwitada, et võimalik on tarwisolewaid toiduaineid laewadel ja raudteel edasitoimetada kohtabele, kus näljahäda ähwardab. Inimene mõtleb aga Jumal juhatab. Lähem minewiku läbielu näitas, kui palju niisugused mõtted tõtt sisaldasid. Tegelik elu näitab et Piibel tõtt rääkis, ettetuulutas des maailmale tumedaid päiwi. Ja seba enam laswab inimeste ihaldus kuldse ajajärgu järele. Waata Rom. 8, 21—23.

Mis mõistetakse kuldse ajajärgu all?

Kaljud ootawad õnne suurtest warandustest. Kui meil ainult warandust oleks, oh kui õnne-likub oleksime siis! . . . Ameerika on praegu kõige suurema osa kulla omanik, kuid ka jääb on puudust ja wiletsust, rahulolematust, wastuhaklamist, streikisid ja wäga suur hull tööta-töölisi. Kuld ei kõrwalda raskuseid maapäält ega rahulda inimeste loomulikke tarwidusi.

Kui kedagi kusagil kõrbes janusurm ähwardaks ja kui siis teegi sulle teoks totitäre kulda ja klaasi karastawat wett, kumba ja neist walitseksid? Kõhitemata weeriista. Nii saab kord kõigele maailmale aeg tulema, kus nad, prohwetit ettetuulutamise järele, enda kulla ja hõbeda uulitajale wiisawad, nähes et see ei mõi neid peasta „Jehowa päewal.“ Kristus ütles, et seal, kus meie warandus on, olla meie süda. Sellepärast mõelgu igaüks tõeliselt, mida ta omale paleuseks walib.

Teised ootawad paremat põlwe teisel teel ja on endale juhtõnaks mõtnud: „Kõrwaldagem sõjad!“ Rahwateeliit pidada seba teostama. Kui kõik rahwad leplikus meeles ühinewad, siis tulla aeg, kus kõik mõttelahud rahulikul teel kõrwaldatakse, ja kus kõik rahwad nurisematalt Rahwasteliitu otsuse alla alandawad. Piibel räägib aga hoopis teist mõtet. Tan. 2, 48 räägitakse kuidas inimesed wiimasel ajal, „sawist jalgade“ ajal, saawad püüdma ühineda. Aga jumalik otsus, mis juba aastatuhandate eest kirjutatud, ütleb nende püüete järelduse kohta: „. . . aga nemad ei jää mitte teine teise külge kinni, otsegu raud ei anna ennast segada sauega.“ Mõistuguste ühingute saatus, mis selleks asutatud, et rahwapälvse maapääl maksma panna, on juba ette beldud. Jefaja kirjutab oma kahetsandamas päätükis, alates üheshandamast salmist, kus on beldud: „Seitke ühte seltsi, oh rahwas! ja ehmatage ära ja pange tähele kõik. . . . Pidage nõu ja see mingu tühja. . . . Sest nõnda ütleb Jehowa mu wastu mind läti

pidi võttes, et ta mind pidi õpetama et ma mitte ei pidanud sellefinaise rahwa tee peal käima ja ütles: Teie ei pea ütlemas: Heitem ühte nõusse; kõik seda mõõda, kui see finane rahwas ütleb: Heitem ühte nõusse" . . . Jes. 8, 9—12. Kui imeliselt on need sõnad täide läinud meie filmade ees. Wiimastel aastatel ei ole millestki muust nii waimustatult räägitud kui Rahwasteliidu kõrgetest eesmärkidest ja selle mõjust. „See rahwas ei räägi millestki muust kui: heitem ühte nõusse“ (Teised teeled: „Liidust“). Rahwas ütleb: „Küüd peab see kuldne rahwajärgit päälealgamma!“ Just kui niisugune liit mõiks muuta rahwa iseloomu! Jakobus juhib meid õige teea pääle, mis kõige rahutuste ja hädade põhjus on,eldes: „Kust tulewad sõdimised ja taplemised teie seas? Eks sest, teie himudest mis sõdiwad teie liikmete seas? Teie himustate ja teil ei ole midagi; teie tapate je kaetsete ja ei wõi kätte saada, teie taplete ja sõdite.“ Jak. 4, 1—2.

Hoolimata Rahwasteliidust asub sõjahirm endiselt rahwaste seas ja alles mõned nädalad tagasi oli seituford Euroopas wäga kriitiline. Digusega kirjutas üks Ameerika ajalehtedest: „Kaotatud! Tagasitooja saab suure tajul Rahwasteliit näib kaduma läinud olewat. Jest muidu ei mõiks see ju nii rahulit olla sõja õhklonna kohta mis praegu kogu maailmas walitseb.“

Kui imeliselt lähewad täide Jesaja sõnad: „Pidage nõu ja see mingu tühja!“

Paawst ei too maailma rahu, waid Kristus.

Kardinal — ülempiiskop Faulhaber ütles hiljuti katoliiklaste päewa lõpuistangul Münchens ja mujal:

„Praegune Rahwasteliit on kahjuts filmus, mis selleks määratud, et rahwa majandust häwitada, majandusliselt nõrka weel nõrgestada ja majandusliselt tugewaid weel enam nuumata. Rahwasteliit, nagu see praegu on, ei ole maailma rahule toets, waid uue ilmaõja sütitusaineks. See on otse taewa poole kiskew, et lõikuguste rahukongresside ja Rahwasteliidu järeldusel niisugused börsemanõõwrid ja suurenew nälg mõningatele rahwastele osaks saab.

Niisugune Rahwasteliit ei too rahu maailma, waid teeb sellest furnuaia.“ Faulhaber ütles meile ka sellest see Rahwasteliidu ahutamise mõte alguse saanud: „Üleilmise rahu ülesõhitus peab järelduma seestpoolt wäljaspoole. Rahwasteliidu mõte on paawstlik mõte“. Sellepärast nõudis tema, määratuma rahwahulga tormiliste liiduawalduste all, kogu maailma 300 miljoni katoliiklaste koguotust, selle nõudmiseks, et püha isa ka rahukongresside istangutest mõiks osa wõtta, sest „ei Moikwast, ei Versailles“ est, ega Genuast ei tule rahwaste rahu, waid Roomast.“

Kii teewad rahwad selleks mitmesuguseid jõupingutusi, et kord see oodatud kuldne aja ärg kätte jõuaks ja lõpetks ootawad seda kogu ni Roomast. Meie ei usu ühegi sellekohase jõupingutuse tagajärjelikkust, ega ka paawstigi poolt. Kuld on enamiste kõikide sõdade alustuse põhjuseks olnud ja nõnda jääb see ka tulewikus. Kuid sellegipärast ei pea meie arats saame ega lootust kaotama. Mitte lootust kaotama waid kannatlikud olema! „Olge nüüd teiegi pitla meelega mu wennad Jesanda tulemisest saadil. Waata maamees ootab kallist maamilja pitla meelega seda oodates.“ Jak. 5, 7. Peagi kõlab hääli taewast: „Hakka peale oma terawa sirbiga ja leika, sest et leikamise tund sulle on tulnud; sest et maa wili on walmsis saanud.“ Ilm. 14, 15.

Siis tuleb Jehowa päew mis ei jäta kurjusele „ei juurt ega oksa“. Kuna see päew õigetele jäädama kuldse ajajärgu alguseks on. Nemed lähewad uude Jerusalemma, mille kohta Jumal on näidanud Batmuse nägijale, Joanejele: „ . . . ja linna uulitsad olid selge kuld, puhta klaasi sarnane.“

Minuli neid inimesi, kes sifemiselt kulla mõju all, kõige selle paha tagajärgedega. nõnda wabaks on saanud, et nad, selle asemel, et kuldast raskudesse kuguda, selle pääl ükõikiselt kääia wõiwad, lastakse uuele maale kus kord see kaua oodatud rahu aeg ja inimesesoo jäädama kodu on.

„Õndsad on need, kes tema kääsu sõnade järele teewad. et neil mõiks meelewaid olla elupuust süüa ja nemad mõiksid wärawast linna sisse minna“. Ilm. 22, 14.

G. Katzi ainetel.

Meieaegsete hädade ja vilestuste tähendus.

„Uga kõik see on suure waewa hakatus“. Matt. 24, 8.

Kõik, mis uus, peab siin patustes ja kadu-
mas maailmas raskustes ja waludes, tormide
ja vilestuste keskel jünunitatama ja alatama.

looduse ärkamise ja põldude ning aasade
haljendamise aja eel on alati talwe tormid ja
tuifud; maapinda kotab mõne kuu jooksul walge
lume waip ja wesi muutub kõwaks, hiilgawaks
massiks, mis enne peab murduma ja sulama,
kui õrnad idud wõimad nähtawale tulla maa-
pinna alt. Noor naine tahaks heal meelal wa-
baks jääda waludest, mis tema õnneikka ema-
põlwe eel käiwad; aga just sel ajal õuib ta
seda õnne hindama, mida ta pärast nii rikka-
litult maitseb, kollistades oma elurõõmusest last
ja nähes temas enda kuju wastupeegeldawat.

Niisama ei tõuse ta poliitilises elus uusi
riiki ilma jünnitamiswaludeta, ei parandust
majanduslises elus, ilma puhastawate tormideta,
ega ta lesta uue uue uue uue uue uue uue uue
wõitluses kõike lõrwaldamata, mis ebatõhane ja
kõlbmata. Babeli kuninga kojast elawale usu-
mehele, Danielile näidati nägemises, kuidas
tuultest wahulepeksitud rahwastemerele ülestõusid
üleilmised riigid ja nende osad, milledele kõige
raskemate tormide järele, Jumala igawene riik
järgnes.

Kõik kristlased, kes paluwad: „Tulgu meie
sinu riik!“ peawad alati meelest pidama, et,
nii kindlasti kui nende palwe peagi täidetakse,
niisama kindlasti ka selle täieliku õiguse riigi ja
täielise rahu eel peawad käima kõige raskemad
tormid ja terve maailma hoone raputusel, sel-
leks, et see puhastus ja sulatamine jääda oleks.
Ka sotsiaalses elus on meie maatera läbielanud
mitmejuguiseid muudatusi, ilma — waatamata
kõige uuenduste peale — et see kunagi oleks
jõudnud enda eesmärgile. Alates egiisade-aegsete
kolwojariikidega ja rahwaste wabariikidega,
tõusid nende keskel wiimaks nii ilmalikud kui
waimulikud wägiwallawalitsused, misjuguised wõit-
mud oma alamates ainult enda wahelduwate
tujude orje nägid. Kuid siiski ei paista —
aastatuhandeid kestwa kõigeägedamate rahwaste-
ja klassiwaheliste wõitluste järele — see liide-
tud ja lauaoodatud üleilmne rahu, waid Kris-
tuse päew, kus kõik rahwad saawad ühte keele-
murret rääkima, ja kõik seisuse- ja rahwaste
waheseinad on koondatud ja kogunud Jumala
lapsi eesõigusesse. Ka kaowad waranduslised
wahestused ühejuguistes pärandusosadeks uuel
maal, kus ei ole isewalitsejat, mõrjufakst, warast
ega rööwliit, kes ahwardaks ligemise õigusi ja

omandust; ka kõik usulised wahed on kadunud
ühisesse Isa ja Poja austamisesse, mis igaweste
kestab.

Kunni selle suure päewani on malfew targa
Salomoni sõna, mis helbud 3000 aastat tagasi,
ja mille tõe ikkust weel iseäranis meie päewil
näeme: „Mis iial olnud, on teesama, mis peab
saama; ja mis iial tehtud, on teesama, mis
weel saab teha, ja pole mingisugust uut asja
pääfese oll. On eht asi, mis teegi wõiks õelda;
Waata seda, see on uus; juba see on jündi-
nud wanast ajast, mis enne meid olnud.“ Rog.
1, 9—10.

Alles selle suure päewa algul, kus patt,
surm ja kõik walud kadunud ja Jumal, kui meie
Isa, oma lastega uuendatud maa peal elawad,
siis nõeme tema töotuse täideminetut, mis on:
„Waata, ma teen kõik uueks!“ Ilm. 21, 3—5.

Selle wana patuse maailma uuestesündimine
wiimaseaja puhastuse tules, on Jumala lõpuliit
eesmärk selle maailmaga, kus lõpeks kõik hääd
püüded teostatatse, olgu need sotsiaalsed, poli-
itilised wõi usulised. Ja just sellepärast peawad
selle suure pöördaja ees maad leidma kõigesun-
remad raskused ja vilestused, sest ainult sel wiisil
on wõimalik töotijatele näidata, kust seda õiget
õnne wõib ootida ja leida. Jumala teed wiivad
läbi walustate kogemuste nii üffitute isfite kui
terwe looduse uuestesündimisele.

Enne, kui Israeli egiisad enda rändamiseteed
alustasid, pidi esimene maailm wee läbi hukka-
minema ja puhastatud saama.

Abraham pidi elama rändajana temale tund-
mata ja wägiwaldse rahwa seas ja neis oludes
tundma õppima enda pärandusõigust uue maa
kohta. Kui inimliseist seisukohast wacdatuna, kõi-
lootus järeלטulewa soo kohtu, kadunud oli, pidi
ta selleks kannatlikult töotuse täideminetut oota-
ma, et lord lugemata usfiktude hulga isaks saa-
da, selle läbi pidi kõik rahwad saama õnnista-
tud. Ülekohtuises maailmas ja wõitluses kõik-
juguiste raskustega pidi ta lõpeks oma poja —
enda usu lõpusaaduse — õhwarialtarile panema,
et see läbi mõistma õppida, et tõeline elu ei
tule mitte ihulikkudelt wanematelt waid surma
ja ülesäratamise järeldusel elawalt Jumalalt.
Usfiktude isa on kõigis elutingimistes Jumalat
ustunud ja seda on temale õiguseks arwatud.
Kauase äraolemise järele, oma armfate wane-
mate majast, wäsinud waewarikkast teenistusest
perekonna ja waranduse pärast, juhib Jakob enda
jammud kodupoole. Enda reisu lõpufihile jõudes

teatatakse temale, et wend Esaw ühes neljasaja mehaga temale wastu tuleb. Nure täidab tema südant sest kõik on korragi kaalu pääl.

Tema saadab kõitsugu kingitusi, et see läbi oma wenda lepitada, kuid aimamat idelist abi ootab ta Jumalalt. Üksilles oma Jumalaga wõetakse teda finni kõigewägewama poolt ja wõitlus ei taha lõppeda kõige õõ jooksul.

Lugewa Jakobi puusalu nikaatatakse ja omas abita olekus tunneb Jakob, et temaga ei wõitle mõni waenlane waid Jehowa ise.

Ülestõuswa päikesekuma ajal haarab ta temast finni hülides: „Ei ma lase sind mitte, kui sa mind ei õnnista.“ Sellel „Jakobi ahastuse ajal“, millest Jer. 30, 7 on kirjutatud, sai Jakobist Iisrael ja sellega waimulikult sündinud Iisraeliks.

Kõitsugusele, wigasele, nikaatatud puusaga ja abitule, aga Jumala õnnisuse läbi paljupõimal Iisraelil läks korda oma wenda waenlast lepitada.

Tema läks rahuga enda kodumaale, Kaanamaale, ja ehitas ülesse altari kõige wägewamale Jumalale. Raskustes ja wiletsustes sündis Jumala Iisraeli uuestisündimine minewikus; seefama sünnib ka täna üksikute isikutega, kui ka kõige usklikkude koguhulgaga. Et aga tõelise Iisraeli ärakõnnastamise ajal niisugune raske aeg saab olema, seda kuulutab ette Jeremia lähedas ühenduses Jakobi läbieluga: „Meie oleme kuulnud wärisuse healt; hirm on ja ei mitte

rahu“ . . . „Häda, sest see päew on suur, et sedasugust ep ole ja see on ahastuse aeg Jakobile; aga teda peastatakse sest.“ Jer. 30, 5. 7. Siis saab Jumal kaitse rurdma patu ikke ja oma rohwa wabastama kadumast põlwest, et nad wõiksid wõibalt teenida Jehomat oma Jumalat. Jumal on oma Iisraeli „Igwese armaestusega armastanud, seepärast olen ma sind helbusega tõmmanud.“ Jer. 31, 3. Nagu ükski ema sünnituswaludest mõõda ei wase, niisama ei saa ka Jumala kogudus wabaks jääda hädadest ja wiletsustest, kui temale, waimuliku uuestisündimise läbi, lapsed sünnivad. Kuid ka ükski uuestisündimise isik ei jõe ilma isiklike waludeta ja hädadeta, enne kui ta täielisele pühitusele jõuab. Maailm läheb läbi hädade ja wiletsuste wastu uutele aegadele, niisama ka Jumala rahwas. Jumala kogudus peab selles kannatuskoolis uuestisündima, enda tõrge ülesande jaoks kuulutada maailmale igawest ewangeliumi Jumala riigist; sest ainult Jeesuse Kristuse ewangelium teeb inimesed täiesti wabaks, isegi inimese praegusest hulk-minewast seisukorrast.

Oh et kõigile armsatele lugejatele see auline eesõigus osaks saaks, mis Kristus ütleb: „Maailmas on teil ahastust; aga olge julged, mina olen maailma ära wõitnud.“ Joan. 16, 33.

L. N. E.

Tähtsad pöördepunktid ajaloos.

Meie maatera ajaloos on olnud tähtsaid tunde ja sündmusi, alates sellest ajast, kui see loodud sai. Ülipühalik tõsine oli see tund kui Jumal Nadama ja Ewa wäljaajas Paradiisist, et nemad ei pidanud patustena elupuust sõõma ja igaweste elama. Mis küll nemad wõisid tunda kui nad enda kodust — Paradiisist — üle läwe wäljaastusid, ja nägid keerupit, kes nende tagasitulekut Paradiisist pidi takistama?

Ülitähtis tund oli see, kui Jumal patu pärast taewa luugid awas ja kaitseta elanikude pääle lasi woolata weewood, mis kõik maapiina, mis inimeste kurjuse järeldujel oli rikutud, pidi üleujutama. Inimeste kurjuse pärast sai man; mis kord imeilus ja kodune olnud, niisuguse häwituse ja segaduse ajupaigaks, mida ei jõua kirjeldada ükski sulg. Ülitähtjas tund oli see kui Elias, kes oli niisamasugune inimene kui meiegi, seisis Karmeli mäel ja alandlikult palwetades Jumala poole pööras, igatjedes tunnistada tema tõe eest ja kui siis Jumal taewast tule saatis, mis õhori ja wee ärakõpetas.

Ülitähtis tund oli see, kui kuningas Belshazzari pidul Jumala kofast riisutud riistadest wiina joodi ja kui siis nägemata käsi seinale kirjutas sõnad, mis selle kuninga ja riigi saatuse ilmutasid,

Jumal oli Danieli läbi ettekuulutanud, et Babel ei pidanud seisma jääma, waid see riik pidi teise kätte antama. Babel langes Jumala sõna järele.

Ülitähtis tund oli see wõitlewa koguduse ajaloos, kui nelipühi päew kätte jõudis ja kui kõik jüngrid ühel meelel koos olid. „Ja taewast sündis äkitselt kohinemine, otsekui lange tuul oleks puhunud, ja täitis kõik kofa, kus nemad istusid.“ Ap. t. 2, 2. Tuhanded pöörasid ümber sel päewal.

Edasi loeme meie: „Ja kui nemad said Jumalat palunud, kõikus paik, kus nemad koos olid, ja nemad said kõik täis püha Waimu.“ 4, 31. Nemad wõisid welda enda kuulutuse kohta: „ . . . sest kõik üle maa on nende heal wäljaläänud ja nende sõnad maailma otsani.“

Uga üks sündmus, mis kaugelt üle läib, kõigist teistest sündmustest. Saab olema see, kui inimese Poeg saab tulema taeva pilvete pääl ja lohut mõistma elavate ja surnute pääle. Kõik maifed kaduvad kuningriigid on mõistelnud austades ja ülistades enda valitsejaid. Kõikide riikide au avaldub selle juhtide kroonimisel. Uga kui „inimese Poeg tuleb oma Isa au sees oma inglitega“, siis avaldub auu, mille ees kõik kahvatub, mis maifeks auuks ja hiilgufeks peetakse, nagu tähtede hiilgus päikese valguse eest.

Ükski tõotus ei ole selgemalt avaldatud ega kindlamalt tõotatud kui Jumala Poja tagasitulek siia maapääle. „Teie süda ärgu ehmatagu mitte! . . . Minu Isa majas on mitu eluaseta.

Ku see nõnda ep oleks, siis ütlesin mina teile:

Mina lähen teile aset valmistama. Ja kui ma saan läinud ja teile aseme valmistanud, siis tulen mina jälle ja tahan teid enese juure võtta, et ka teie siäl olete, kus mina olen.“ Joan. 14, 1—3.

Misjugune auline tõotus! Jeesus valmistab oma rahvale igaveseid eluasemeid ja tahab

neid enese juure võtta. Siis jäävad kõik kannatused minemikku. Kõrvaldades pisarate põhjuseid kuiwatab Jumal nad jäädavalt kõikide filmist. Ei ole enam haigust, surma ega pisaraid. Siäl ei ole leinaronge ega üksikuid leinajaid. Siäl ei ole komistajaid pimedaid, ei kurtisid, kes ei kuuleks aulisi kiidulaule, ega tumme teeli kes ei kiidaks Jumalat. Siäl ei tee meid rahutumaks minemiku halwad mälestused ega tumeda tulewiku saladuslised küsimised, mis siin tihti meie südant dubsusega täidavad.

Jumala Poja tagasitulekut on ootanud pühad ja prohvetid waadates usus tulewikku ja see on alatine Jumala looduse ootus olnud.

Siis äratatakse üles õiged surnud ja elusad muudetakse, ning Jumala rahmas, kes kaua võõrad ja majalised olnud siin hädaorus, saavad vastumõetud enda jõädavale kodumaale.

Oh et peagi tuleks see kõigetähtsam ja aulisem sündmus! Kas ka meil saab osa olema neist aulistest eesõigusist? Aidatu selleks Jumal meid kõiki uuel aastal!

G. W. Thompsoni ainetel.

Kõikide inimeste tarwidus.

Meie iseloom ei või mitte saada ümbermuudetud wahelduwate nõrkade laifete läbi parremuse poole.

Iseloomu ümberkujundamine ei ole mitte ühe päewa ega aasta waid terve eluaja töö. Wõitlus ja võit enese mina üle ja pühaduse ning jumalikkude asjade pärast on eluaegne võitlus.

Alma kestwate püüeteta ja alatise tegewuseta ei või olla edu jumalikus elus ja meie ei või mitte saada mõidukrooni. Kõigekindlam tõendus sellekohta, et inimene ühelt kõrgemalt astmelt on allalangenud, on sellele astmele tagasiisaamise oluford.

Tagasimineku tee nõuab tõsist võitlust tolli tollilt ja päew päewalt. Meie võime mõne mõtlemata teo läbi ühel filmapilgul sattuda kurjuse mõju alla; aga selleks, et kurjuse küüfist pääseda ja püha elu elada, on rohkem aega tarwis. Meie võime küll selle eesmärgi olla ülesseadnud ja ka töõga algust teinud, aga selle täidesaatmine tarwitab waewa, aega, vastupidamust, kannatust ja ohwrid. Püha Waimu kallid armuannid ei arene mitte ühe filmapilgu jooksul. Julgus, waimukindlus, alandus, usk ja muutmata usaldus Jumala ärapeastwa wäe

pääle, omandatakse aastatepikkuse läbielu jõredusel.

Jumala lapsed kinnitawad enda saatuse pühaduse poole püüdwa elu ja õigusest kinnipidamise läbi.

Meie hädaoht ja abi.

Kõigesuurem hädaoht on inimesel see, et tema petab iseennast ja kallib enesega rahulolemist, feeläbi ennast lahutades Jumalast, kes tema wäe allikas. Kui Jumala Waim meie loomulikka kalduwusi ei selgita, sisaldawad nad kõlblise surma idusid. Selleks, et Kristuselt abi wõstumõtta, peame tundma enda tarwidust. Meie peame iseendid õieti tundma. Ainult seda võib Kristus peasta, kes tunneb, et ta patune on. Ainult niipalju, kui meie enda täielist abituft näeme ja kõik eneseusalduse kõrwaldame, võime meie Jumala wäest kinnihaarata. Jeesuseärasalgamist ei ole meil mitte üffi kristliku elu algul tarwis; seda peame nuendama iga sammu pääl, rutates taewapooles. Kõik meie hääd teod on äraolenewad wäest, mis wäljaspool meid. Sellepärast on wäga tarwilik, et meie alati südamest Jumala järele igatseme ennast tema ees tõeliselt alandame ja oma patud tema ees ülestuunistame. Meid ümbrit-

sewad alati hädaohud ja meie wõime ainult siis kuulab olla, kui meie tunneme eneste nõdrust ja usulätega enda wägewast õnnis-tegijast kinniharame.

Zumalikud saladused saawad awa- lifuks.

Patt pimestab meie mõistust ja tundmise-
wõimalust. Kui patt on kõrwaldatud meie
südamest, siis saab Zumala auu tundmise wal-
gus Jesuse Kristuse palgelt, mis tema sõna
walgustab ja iseloomus wastupeegeldab, ikka
täielikumalt teda kuulutama, kes on „halastaja
ja armuline pitameelega ja rikas heldusest.“
Tema walguses peame meie walgust nägema
kuni waim, süda ja hing on ümbermuudetud
tema auu jarnaduseks.

Kõikide nende jaoks, kes sel wiisil kinnihaa-
rawad Zumala sõnast, on imelisi wõimalusi.
Nende ees on awatud laialdased tõe wäljad
ja sügawad wäe allikad. Aulisti asju peab see
läbi awaldatama. Niisugused eesõigused ja
kohused awalduvad, mida ei mäeldud üleüldse
Piiblis olemat. Kõik need, kes lõnniwad alan-
duse teel ja täidawad tema tahtmist, saawad
rohlem mõistma tema tahtmist. Zumalast sisse
antud kallid usk annab wäge ja ausat iseloomu.

Kui meie wiibime tema headuse, armu ja
armastuse juures siis saab meie mõistus awa-
tud Zumala tõe; meie igatsus, südame puh-
tuse ja mõtete selguse alal, saab ikka kõrgemaks
ja pühamaks. Kui meie hing wiibib puhtas ja püha
mõtete õhkkonnas, siis saab see Zumalaga läbi-
käimises ja tema sõna uurides, ümbermuudetud.
Tõde on nii suur, sügaw ja lai et enese mina
hoopis unustusesse jääb. Süda saab pehmeks
ja awatud alandlikkusele, lahkusele ja armastusele.

Targa Zumala ülifool.

Zumala eesmärk meie jaoks on alaline kas-
wamine tundmises ja wooruses. Tema käsi on
tema hääle wastutaja mis kõlab kõikide wastu :
„Tõuste kõrgemale. Saage ikka pühamaks ja
pühamaks!“ Iga päewaga wõime meie edasi-
jõuda ja täielikumalt saada kristlikus kaswa-
mises.

Paljud, kes juba Zumala suure perekonna
liikmed on, teawad väga wähe, mis tähendab
näha tema au ja muudetud saada ühest aust
teise. Paljudel on ainult ämardum arusaamine
Kristuse ülewusest ja täiuselt ja nende südamed
wärisewad rõõmu pärast. Neil on igatsus
täielikumalt mõista Kristuse armastust. Nemad
peaksid enestes ülesõhutama armastust Zumala
järele. Püha Waim tõdtab nende juures, kes
lasewad teda tõdtaba; tema lujutab ümber ja
wormib ümber niisuguseid kes ennast tema mõju
alla annawad. Harjutage waimulikke mõtteid

ja püha ühikust Zumalaga. Teie olete alles
tema auu esimesi koidukiiri näinud. Kui teie
selles edu samme teha püüate, siis saate tunda
„et õigete tee on kui walgus, mis paistab, mis
ikka peale paistab, kuni päew täis on“.

Meid muendatakse Zumala kujukse.

Kristuse maine elu, mis nii waemas ja ohwri-
rikas oli, sai elustatud seeläbi, et tema töd ei
saa olema ilma wiljata. Andes enda elu ini-
meste eest saada tema ülesseadma Zumala kaju
inimeses. Tema saab meid ülestõstma mulla-
põrnu päält ja ümbermuutma meie iseloomu
oma farnafeks ja seda aulifeks tegema enda
auu sees. Kristus nägi seda, mis tema hing
oli korda saatnud ja oli rahul. Tema nägi
erte nende õnne, kes tema alanduse läbi pattude
andekandmise ja igawese elu päriwad. „Aga
tema on meie üleastumiste pärast haawatud ja
meie ülelohtu pärast ärardõhutud; Kristus oli
tema peal, et meil pidi rahu olema ja tema
muhtude läbi on meile termis tulnud.“ Tema
kuulis äralunastute rõõmuhõisest; tema kuulis
neid laulma Moosese ja Talle laulu. Ehk tema
küll pidi enne seda wereristimist wastuwõtma;
ehk küll kõige maailma patud tema patuta
hinge rõhustid ja rääkimata walu warjud teda
waldasid walis tema siiski meie pärast risti ja
ei panuud häbi miksti. Praegu elame meie
maailmas mis täis kurjust ja ebajumalateenis-
tust. Aga pea tuleb päew kus meie wõitlus
wõideldud ja wõit lättejaadud.

Zumala tahtmise peab sündima maa pääl
nagu taewas sünnib. Arapeastetute hulgas
ei saa midagi muud kasku tundma, kui taewa
kask.

Äralunastatute auuline palk.

Kõik äralunastatud saawad olema ühine
õnnelik perekond, kaetud tänu ja kiituse riitega
Kristuse õiguse luuega. Kõik loodus saab tema
armsuses Zumalale imestamise ja tänu maksu
tooma. Maailm saab kastetud taewa walgu-
sesse. Auu walgus peab olema, kui päitese
walgus ja päitese walgus peab olema seitse
korda walgem, kui see praegu on. Niisuguste
auuliste sündmuste seas saawad homniku tähed
hõistama ja Zumala lapsed rõõmuga laulma
ning Isa ja Poeg ühinewad selles aulises tea-
daandmises: „Enam ei saa olema ei pattu ega
surma.“

Wõitlus on mõõdas. Tõppenud on kõik
kurwastused ja raskused. Wõidulaulud täida-
wad terwet taewast, kui äralunastatud seisawad
Zumala aujärje ees. Kõik ühinewad selles
aulises laulus: Tall, mis on tapetud ja on
meid äralunastanud, on wäärt mõtma austust
ja kiitust ja wäge ning auu. . : G. G. White.

Andeksandmata patt.

Joosepi pojad, olivad kaugel sellest, et Jeesuse tööst dieiti osa võtta. Teated, mis tema elu ja tegemise üle nende juure tungisid, täitsid neid imestustega ja kartustega. Nemad kuulsid, et ta terwed ööb palmega mõõda saatis, et suur rahwa kogu teda terwet päewa ümbritses ja et ta endale söömisekski aega ei võtnud. Tema sõbrad tundsid, et ta ennast oma lõpemata tööga üleliiga koormab; neil ei olnud võimalust, omale äraseletada tema ülespidamist wariseeride vastu ja mõned kartsid et tema mõistus segaselt lõheks.

Tema vennad kuulsid sellest, niisamuti ka wariseeride pealekaebamistest, et tema kurjad waimud saadana wäe läbi wälja ajas. Nemad tundsid etteheidet, mis nende suguluse läbi Jeesusega, ka nende peale langes. Nemad teadsiwad, misugust käärimist tema sõnad ja teod esile tõid ja ei saanud mitte ainult tema walju üteluste läbi älesärritatud, waid ka pahaselt tema kaebamiste peale, kirjatundjate ja wariseeride vastu; nemad tuliwad otfusele, et teda sundima peaks, niisugust tööd lõpetama ja nad palusiwad Mariat nendega ühineda, lootes, et nemad, armastuse läbi ema vastu, teda tundmisele wiia saaksiwad, et ta ettewaatlikum oleks.

Just enne seda oli Jeesus teist korda üht kurjast waimust waewatud terweks tegemise läbi, kes pime ja kurt oli, imet kordasaatnud, ja wariseerid kordasiwad pealekaebtust: „Ta ajab kurjad waimud wälja Saadana ülema läbi“. Kristus ütles neile, et nemad, selles et nad püha Waimu tööd saadana omaks tembeldasiwad, ennast õnnistuse allitast äratõukasiwad. Niisugused, kes Jeesuse vastu olivad rääkinud, seepärast, et nad tema jumaliku iseloomu ei tunnud, wõisiwad püha Waimu läbi juhutatud saada, enda wiga äratunda ja kahetseda. Ütskõik, mis patt see ilalgi ka oleks, kui hing seda kahetses ja usub, siis saab ülekohtus Kristuse mere läbi ärapeetud; kes aga püha Waimu tööd äratõukab, seab ennast ühte punktiks kahetsus ja usk tema ligi ei pääse. Püha waimu läbi töötab Jumal südame kallal; kui inimesed aga meelega Waimu äratõukawad, siis katkestawad nemad kanaali, mille läbi nendega läbikäia wõib. Kui Waim lõpuks äratõukatud on siis ei wõi Jumal enam midagi hingele teha.

Wariseerid, selle vastu Jeesus seda kõnet rääkis ei uskunud isegi seda pealekaebamist,

mida nemad tema vastu tõstiswad. Ei olnud ühtegi nende auukandjate hulgas kes ennast õnnistegija juure tõmmatud ei tunnud olemat. Nemad olivad Waimu healt eneste südames tunnud, kes neile ütles et tema see Israeli mõitnud isik on ja kes neid sundis ennast tema järgriteks nimetama. Tema juuresoleku walgusel olivad nemad eneste kõlbmata olekut tunnud ja olivad tunnud igatsust diguse järele, mida nemad luua ei wõinud. Peale selle kui, nemad teda aga olivad ära heitnud oli see neile liig alondaw, teda kui Me siast wastu võtta. Peale selle, kui nemad omad jalad uskmatusse tee peale olivad pannud, olivad nemad liig uhted, enda efsitust ülestunnistama. Ja et tõe tuudmisest eemal hoida, katsusiwad nemad meele ärakehtlikult õnnistegija õpetuste vastu sõdida. Tema wäe ja kannatusse tunnistus pahandas neid. Nemad ei wõinud takistada et õnnistegija imet tegi, nad ei wõinud tema õpetusi waitmisele sundida; aga nad tegiwad kõik, mis nende wõimuses seisis, et teda walesti esiteleda ja tema sõnad teiselt muuta. Weel käis neile wägew Jumala Waim järel ja nemad pidiswad palju takistusi ülesseadma et tema wäele vastu seissta. Kõigewägewam mõju mida inimeste juures wõib tarwitada, sündis nende juures aga nemad ei tahtnud endid selle alla paenutada.

Jumal ei ole see, kes inimeste silmad pimestab ehk nende südamed kõwaks teeb. Ta saadab neile walgust et nende filmi walgustada ja wigu parandada ja neid lindlamatele teedele juhutada; selle walguse äratõukamise läbi saawad filmad pimestatud ja südamed kõwaks tehtud. See sünnib pikamööda ja pea tähelpanemata. Walgus tuleb hingele Jumala sõna läbi, kui aga üht walgusekiirt tähelepanemata jäetakse, siis saab waimline tundmisewõime osalt uimastatud ja walguse ilmutus saab vähem selgelt ilmutud. Sel wiisil läheb pimedus suuremaks kuni hinges wiimaks öö on kätte jõudnud. Mõnda oli lugu Jüda juhatajatega. Nemad teadsiwad et Kristuses jumalif jõud töötas, aga et tõe wastupanna, tembeldasiwad nemad seda püha Waimu tööd saadana tõõks. Selles, et nemad seda tegiwad, walisiwad nemad wabatahtlikult pettumust, nad andisiwad ennast saadanale ära ja saiwad täielikult tema wõimu alla.

G. G. White.

Kodukoldel.

Ella Simpson ümbruskonna walgustajana.

E. E. Daylor.

Waata järg L. S. nr. 12, 1922.

Ella oli enda taskuraamatust, mida ta alati ühes kandes, selle küsimise kohta kohase wastuse leidnud ja palus h-*ra* Spenglerit 115 Paulust 17 salmi lugeda, kus on kirjutatud: „Surnud ei liida mitte Jehowat ega need kõi, kes alla lähewad senna waitse wõita paika“. Jumal teadis, et inimeste wale waated neile enestele furwastust walmistawad, ja lasi seda sellepärast üleskirjutada“, ütles Ella. „Loeme weel mõned kirjatõhad“, jatkas ta „Sest surmas ei ole sinu wälestust; kes wõib hauas sinu au ülestunnistada.“ Paul 6, 6. „Sest haud ei tunnista ju au mitte üles, ega surm liida sind; kes hauda lähewad, ei need looda sinu tõe peale. Kes elab, see tuunistab sinu au üles, nõnda kui mina tänapäew...“ Jes. 38, 18. 19. „Eks meie näe siin selgeste, et elada, loota ja liita wõime ainult enne surma? et surm meie tegewusele lõpu teeb, et kõi, mis elab, surma wõimuse alla saab? Mad õppisid weel kaua pilalt ja laialt sellekohaseid mõtteid, ning mida enam nad uurisid, seda suuremaks kaswas nende huiwitus, kuid ta arusaamine Jumala sõnast.“

Alles hilja õhtul lahkus feltstond koost. Järgmisel hommikul läks h-*ra* Spengler lähedalolewasse poodi; kus ta mõned naabrid eest leidis. „Spengler,“ ütles tema sõber Faber, „kas sa oled kuulnud, et Simpson olla tubakatarwitamise mahajätanud?“

„Ja, ta ütles seda mulle eila õhtul.“ „Kuidas see küll wõis juhtuda,“ küsis Faber.

„Tema on seda leidnud Piiblist“, wastas Spengler.

„Kas ta õpetaja Dreher sellest osa wõtab“, küsis teegi, „kuid siis peab tema ta suitsetamise maha jätma“.

„Ei mitte õpetaja, waid Simpsoni tütar, Ella. Aga ma ütlen teile, et see tõesti imelik tütarlaps on. H-*ra* Dreher hoiatas meid küll ja ütles, et meie peame temast hoolega eemale hoidma. Aga eila õhtul tuli ta ühes enda

wanematega meile ja meie olime kõi äärmiselt üllatatud tema Piibliseletuse üle. Nii palju kui ususse puutub, olen ma eila õhtusest Piibli uurimisest rohkem kasu saanud, kui kõigest sellest, mida enne oma terwel eluajal usuküsimusi harutades . . .

Tulge kõi homme õhtul meile ja teie kuullete, mis ta teile ülitähtis on teada. Ei mina ega ta teie ole sellesarnast enne kuulnud.“

Sel filmapilgul astus õpetaja Dreher poodi. Ühine „terehommikut, õpetaja härra!“ kõlas kõiude säälolijate suust. „Ma olen väga rõõmus“, ütles Spengler, „et teie just parajal ajal tulite. Kas ma wõiks teilt midagi küsida, mis meid kõi äärmiselt huiwitas ja mille üle siin enne teie tulekut rääkisime?“

Rõusolewat wastust saades küsis Spengler: „Õpetaja härra, kas teie usute niisuguse koha olemasolekut mis rahwale tuntud „põrgu, all?“

Kõi säälolijad astusid lähemale, et paremini wastust wõiks kuulda.

„Mina olen seda ju alati õpetanud ja uskunud. Tõeste see on olemas, sest Jumala Sõna õpetab seda.“ „Wäga häa“, ütles Spengler edasi. „Kas teie ei wõiks meile öelda, kus niisugune koht peaks olema ja kas seal juba täna inimesi piinatatakse?“

„Aga, armas sõber, mis õhutab just iseäranis selle küsimuse uurimisele? Ega teie ometi Simpsonite perekonnaga läbiläimises ole? Härra Simpson on ju wõhe äraelitatud ja segane ning ma kardan, et teile seesama saatuse osaks saab, kui teie tema tütre Ellaga, Piibli uurimist peate. Küll teil lord meele tuleb, et ma teid hoiatafin ja väga kahju kui see liiga hilja on.“

Juuresolijad waatasid küsiwalt üksteise otsa ja ta Spengler ise oli ärritatud oletus.

Dige, et teie olete mind hoiatanud; aga kui Ella Simpson eila minu tütre kutse päälle meile tuli, kaasa wõttes ka enda wanemaid, ja kui meie ühes Piiblit uurisime, siis ei paistnud Ahogi

mõtetest nõbrameelsuse tundemärta. Mina mõtlen, et teie ehl eksite h-*ra* Dreher, tõendades, et Ella Simpson nii hädasohtlik isit olla. Terwennende pere jättis meile hää mulje, kui nad eila õhtul meilt lahkusid.

H-*ra* Simpson ise armastab palwetada ja piiblit lugeda, mis enne temal hoopis wõõras asi oli ja teate: ta on isegi tubakatarmitamise maha jättnud.

Kas need muudatused siis tõesti segaseltminemise tundemärgid on?"

"Kas see tõeste tõsi on, et Simpson olla tubaka närimise maha jättnud?" küsis keegi juuresolijatest imestanult. "See ei ole veel tõit", wastas Spengler. "Ka mind waldas eila igatsus, saada paremaks inimeseks. Muidugi iseäralikku on Simpsoni tütre iseloomus, mis ülesõhutat inimese sijemisi tundeid paremuse poole püüdma. See eilne ainjam Piibliuurimine on mulle suuremat kasutoonud kui tõit jutlused kofku, mida enne olen kuulnud. Ka mõilen ma tubalaga veagi lõpuarweid pidama halata.

Spengler, kas teie ka täna õhtul kodus Piiblit uurima saate?" küsis keegi. "Ja kindlasti; ja palun tõiti osawõtma tulla. Ka h-*ra* Dreher oleks sääl wäga soowitaw külaline, et ühiselt minu poja saatust — kes nagu teate suri — Piibli walgel uurida. Kui tema nüüd põrgus põleb, siis peaksid ju õpetajad seda teadma. Kas teie tulete, h-*ra* Dreher?"

Õpetaja tõi mõne wähe wabandawa põhjuse ette, mis teda takistawad tulema ja lahtus poest.

Wäite seltskond waitis mõni minut ja siis delbi ühest juust, et h-*ra* Dreher olla üsna ütskõitne põrgu küsimuse kohta. "Ei jää midagi muud üle, kui peame ise rohlem aega wõtma Piibli uurimiseks", ütles Spengler; "tulge tõit sellest osawõtma."

Kui Simpsonite perekond Spenglerite saali sisseastus, oli sääl juba armurikas seltskond koos. Alustuseks palwetas Simpson ja siis alustas Ella Piibliuurimisega mis neil eelmisel õhtul pooleli jäänud.

"Meie leidfime eelmisel uurimisel, et inimene surma korral ei lähe taewasse ega ka põrgusse. Tema sureb. Tema uinub magama. Tema on täiesti tundmusteta. Tema mõtited ja tunded on täiesti kadunud. Temal ei ole ühtegi oja tõigest sellest, mis tehakse maa pääl.

Miisugusesse olekusse jääb tema niikauaks, kui teda lord ülesäratatasse ja siis saab tema palga, olgu see hää ehl kuri. Inimene ei ole mitte enda loomu poolest suremata. Minult Jumal on suremata. "Kes üffi on see, kes ei wõi surra." 1. Tim. 6, 16. "Elu ja hukkaminemata põlw," omandatasse ainult ewangeliumi läbi. Waata 2. Tim. 1, 10.

Minult need saawad igawese elu, kes usuwad Kristuse sisse.

"Kes usub Poja sisse' sel on igawene elu". Joan. 3. 36.

Et otufusele jõuda, kas inimene pääle surma kofhe nuhtlusepaita saab, selleks loeme järgnema kirjakofha: "Siis Isfand mõistab jumalalartittufi kufatufest ärapeasta, aga ületohtufeid pidada kohtupäewaks, et neid peab nuheldatama." 2. Peeter. 2, 9. Ka Ap. t. 17, 31 on deldub, "et tema ühe päewa on seadnud, millal tema maailma peale tahab kohtumõista". Enne lõpulikku kohtupäewa ei ole piinapaita, mida põrguks nimetatasse. Küll nii Wanas, kui Uues Testamendis on kirjutatud põrgust, kuid tõige nende ütelseste õige mõiste on haud, nagu algtees on kirjutatud . . .

"Ega teie ometi ei taha delda, et Piibel üleüldse põrgust ei räägi", küsis Faber. "Ei, seda ei ole ma tahtnud delda. Minult see on minu tõenduse mõte, et praegu ei ole olemas põlewat põrgut ja sellepärast ei piinata ka praegu kufagil tules. "Mis õpetab siis Piibel põrgu kohta", küsis ta. "Õitets tahakfin delda, et Piibel ei õpeta midagi igawesest piinast. See läbi saaks armastawast Jumalast õiglufeta Jumal. Loeme, mis Jumal on seadnud patu palgaks. "Surm on patu palk." Rom. 6 23, "Sest tigidad kautatasse ära". Saul 37, 9. "Sest waata, päew tuleb, mis põleb kui ahi, ja tõit uhkeo ja tõit, kes hdelat tõõd teewad, peawad olema kui tõrs; ja päew mis tuleb, kõrwetab neid ära kui tuleleef, ütleb wägebe Jehowa, ja ei jata neile mitte juurt ei õfja". Mal. 3, 19. Jumalalartimatad põlewad ära ja saawad tuhaks, nagu ei oleks neid olnudki. Salm. 20.

"Aga prl. Simpson," ütles Faber, "mina olen kufagilt lugenud, et jumalalartimatad igaweste piinatatasse. Kas Piibet ei õpeta seda?" (Järgneb)

Uoorsoo osakond.

Uoorus ja iseloomu arendamine.

„Sumala iseloomu sarnatseks muudetud iseloomus on ainsam warandus, mis meie kord siit maailmast tulewasesse maailma kaasawõtame“. Kr. tähendam. sõnad.

Kes meie seast wõiks rahuliku südamega öölda et tema on juba jõudnud iseloomutäiussele? Kes seda julgeks tõendada, see on iseloomuarendamises alles lapselingsades. Seft kes on meie ilmwigata Opetaja sarnane? Niisugustele inimestele, kes seda tõendada julgewad, et nemad olla tõelikud alandlitud ja tasased, ei wõi keegi abiks olla, waid ainult nendele, kes on lohtlased ja awalitub, ning teawad, et Sumalat ei saa petta eneseliitusega. Järgnewalt küsime enestelt mõned küsimised.

1. Mikspärast püüame omada hääd iseloomu?

Inimesesoo Snnistegija on iseloomuarendamise kohta väga tähtsa ütelse awaldanud: „Sina pead Issandat, oma Sumalat, armastama kõigest oma südamest, ja kõigest omast hingest ja kõigest omast wäest ja kõigest omast meehest; ja oma ligimest kui iseennast.“ Luk. 10, 27. Kristus nõuab siin kõikide meie iseloomu omaduste arendamist. Meie peame üle kõige asjade Sumalat armastama, ja enda ligimest — olgu see rikas ehk waene, haritud ehk harimata, noor ehk wana, — kui iseennast. Ka ei ole sellest küll, kui meie selle järele teeme ainult teatud häädel päewadel ja üffikutel juhtumistel, waid igal ajal. Sellesarnase iseloomu arendamine on meie eluaegne kohus. Meie elame ajal mil hääd ja kindlad iseloomud puuduwad. Praeguseaja noorsugu on mere lainete sarnane, mis senna tänna kõigutatakse. Keil puudub iseloomukindlus.

Kõiksugused kalduwused ja maitsemisehad on efimisel järjel päewakorral. Sellepärast on iseäranis meie päwil tarwis iseloomukindlaid inimesi, kes wõiksid wastuseista kõiksugustele kalduwustele ja selleks ka weel teiste pääle mõju awaldada.

„Iseloom on kalju, kuhu kaldale jõudnud laewamehed maanduwad ja tormijooksjad purustud saawad“. (Jean Paul) Oh et ka praeguse noorsoo iseloom niisugune oleks!

Uga mis praegu ei ole, wõib hea tahtmise juures weel omandada.

2. Mis eesdiguft annab arendatud iseloomus ja mis kahju toob arendamata iseloomus?

Nagu lewadepäifene lumega kaetud maa pääle mõjub, nõnda mõjub hääd iseloomus oma ümbruskonna pääle. Nagu lumega kaetud maapinnas seemned warjul on, nõnda on ka südamekatte all hääd seeme — kuulnud ja sellega kiltwatud Sumala sõna — mis aga peab idanema. Hääd iseloomus kõrwaldab katte, mis kaswamist takistab ja wõimaldab seega hääduse seemne idanemist ja kaswomist.

Arendamata iseloomu tagajärjed takawad efimisel joonel nende omanikku ennast ja teises joones oma ümbrust. Taltfutamatuse ja hooletuse läbi saab inimese arendamata iseloom kahjuls oma kaasinimesele. Teda ei wõi keegi usaldada, tema on kindluseta ja waatab ükskõikselt päält, kui tema ümbrus hutatuse ohwrisk langeb. Temal puuduwad iseteadlikkus, kohusetunne ja armastus. Tema on iseeneharmastaja.

3. Misfuguste abindude läbi jõname iseloomu arenemisele?

1, Eeskuj, 2, hääd tahtmine, 3, ühendus Sumalaga.

1. Wanemate eeskuj on fagedaste otjastaw lapse eeskuj arendamise juures. Ainult mõtleme nende perekondade pääle, kus walitseb usuline ükskõiksus, ja kus lõbustushimu ja joomine alatiseb koduwõõrad. Wanemate hääd eeskuj, wagadus, kohusetrundus ja kõlbline tõsidus äratawad lastes huwi kõige järele, mis aus ja ilus, ja on koduse õnnelikuse aluseks.

2. Suwist kaswab tahtmine hääduse poole. Mõüd peab seda tahtmiseidu arendatama ja kõwendatama. See on kõigil wõimalik teostada, kes seda tõelikult tahawad. Armas lugeja, kas sull on selleks tõst püüet? Hääd tahtmine awalidub aga juba alates igapäistest wäikestest asjadest. Mõnda nagu tarkus ja armastus awalikult jaab looduse kõigewäiksemates imetegudes, nõnda awalidub ka inimese iseloomus juba kõigewäiksemates asjades. Kes wäikestes, iga-

päewastes asjades ustar ei ole, see ei ole suuremate asjade jaoks kangeliski kõlbulik. Iseloomu arendamist edendatakse igapäewases elus ette-tulewate wäikeste asjade teostamise läbi, mida püütakse teha armastuse mõjul. Kui farnaseid teofesi sagedaste korratakse siis saawad nad meile wiimaks elutingimiseks. Paljude tähtsufeta wäikeste häätegade läbi jõutakse iseloomu täiuse lähemale.

Sel teel saame meie rihasteks inimesteks, kes enda waimuliku warandusega jamunewat ümbrust wõivad karastada. Sel wiisil saawad inimesed lõhnawateks lilledeks selles suures „maailmahaignemajas“. See on Kristuse iseloomu armas lõhn, mis neis awaldub ja tõendab, et Jumal on tõelikult annud oma Poja maailma õnnistegijaks. Niisugused on hääd tahtmise tagajärjed. Niisugune iseloomus on arstim wägi, mis awalikult saab elu raskematel tundidel. Kui meie minewiku kallimeelsete isikuid tähelepaneme, kelle elu weel praegu kustumata walguses särab, siis wõime meie

nende läbielust mõista, et nemad niisugusele iseloomutäiusele ainult Jumala abil wõisid jõuda. Enoki, Samueli, Danieli, Jesaja, Jeremia ja Ezeieli elu on awiliseks eeskujuks kõigile.

Mis on kõit minewiku ja praeguse aja kangelased ja kulsused nende wastu? Jumala ja inimesesoo waheliseks ühendajaks on Kristus ja temast antud eeskuju — palwe tema nimel... See on jõe allikas, mis läbi meid ümbermuudetakse häätgemisele, mis meid iseloomu täiusele wiib.

Armas lugeja, kas ka sinul tahtmist on oma iseloomu läbitatsumise alla wõtta? Kui sa, armas lugeja, noorie hulka kuulud, siis tahaksin sind isekranis paluda, et sa neid küsimisi enda tulewase elu läbi jaatawalt wastaksid. Tee sellega kord katset, ja sa saad leidma, kuidas sina ise ja sinu ümbrus õnnelikult saawad. Tee, et „Jumala iseloomu farnatseks muudetud iseloomus on ainum warandus, mis meie kord siit maailmast tulewasesse maailma laasa wõtame.“
H. Loosen.

Tarwita igat wõimalust.

„Siia, preili, astuge wagunisse,“ hüüdis konduktor ühele noorele neiu, kes platsi otsides nõuta kiirrongi mööda edasi tagasi jookkis. Ta waatas läbi lahtise ukse ja ütles taganehes: „Oh ei, see on ju suitsetajate jaoksõnd.“

„Ei ole midagi parata, astuge aga kiiresti sisse, sõit lähed kohe,“ wastas konduktor ja peaaegu tõstis teda wagunisse. Sõit jub liikus.

Annale oli tubaka suitsust paks õhk küll wastil, ja lohtudes nägi ta, et kõik laasõitjad suitsetasiwad, aga ta ei lausunud sõnagi.

Reisijad muidugi kuulsiwad kõit, et tema wastumeelselt nende wagunisse tuli ja naljatasiwad see üle, et temale tubak jääll olla, aga siiski ei pilanud keegi teda. Noormees, kes tema wastas istus, wõitis mütti peast ja ütles: „Wabandage, neiu, kas on Teile suitsetamine tõesti nii wastumeelt? Meie sõidame jalgpalli mängule, ja mina olen selle wäikse salga juhataja; kui mina käsin, siis kaowad kõit piibud. Kui Teile tubaka suitsu tõesti wihkate, siis palun, õelge seda ainult.“

Bealtkulajad naeriswad, ja Anna wastas naeratades: „Kindlasti on mull ser hais wastil, aga see on ju suitsetajate jaoksõnd, ja Teil on siin õigus suitsetada. Mina olen sissetungija.“ „See'ep see on,“ oli wastus. „Teil ei olnud muud pääseteed ja minul on Teist kahju. Aga miks ütlete, et „kindlasti“ seda haisu wihkate? Wõningad naesterahwad tõendawad häameelega, et neudele tubaka suits meeldida.“

„Kas tõesti? kui imelik,“ hüüdis Anna; „pean ütleva, mina hingam parema meelega puhast hapnikurikast õhku sisse.“ „Piibud juust, seltsimehed,“ hüüdis juhataja, ja häätahlikelt kuulsiwad kõit tema sõna. Anna näole tekkis kurblik ilme. „Oh“ hüüdis ta, „nüüd sootiwad küll kõit mind siit ära.“ Nooredmehed naeriswad. „Ei, preili“, ütles üks nende seast, „meie ei taha mitte pahandawalt Teile peale mõelda. Aga et meie piibud kõrwale oleme pannud, siis peate ka meile ütleva, kas arwate suitsetamise ühele mehele kahjuliku olema. Meil on weel terve tund sõita, ja kui meie suitsetada ei tohi — meie juhataja käsu peale — siis peame teist wiisi aega wiitma, ja kui teil see wastu midagi ei ole, tahaksime Teile oselohesi armamist suitsetamise üle kuulda.“ „Õige“, kuuldus mõne seltsimehe poolt. „Häämeelega“, wastas Anna, „aga kas ei wõiks aient awada?“

„Muidugi“, ütles salgajuht ja ruttas tema soowi täitma. Noor neiu hingas täie kopsuga wärsket õhku, mis wartsii wagunit täitis, pööras siis esimese kõneleja poole ja ütles: „Teie küsitate kas ma seda kasulikult pean, et mehed suitsetawad. Noõ, kui mina oleksin üks noormees, siis ei suitsetaks maia mitmel põhjusel. 1. Suitsetamine on raharaiskamine. Teile olete muidugi lugenud kui suuri summasid iga aasta meie rahwas ära suitsetab, — ja milleks? Kui palju kasu tooks see meie maale, kui see raha saaks wäljaõud awalikkude lugemisjaalide, eht

tõbliste korterite jaoks! Ja mis võiks üks noormees selle rahoga päälhakatada, mis ta tubaka pääle kulutab! Kui palju raamatuid võiks ta selle raha eest osta! Tema võiks oma puhkeajal pikemaid reisirõõmeid ettevõtta ehk mõne maha jäätud vaeste laste kodu ülewõlpidamiseks kaasa aidata! Pean kordama: Suitsetamine on üks hirmus raharaiskamine!" "Hää, see on nr. 1," ütles üks pealtkuulajatest, "pean tunnustama et selles on palju tõtt. Palun jatkata, preili."

"Mina olen selle üle palju lugenud, ja olen kindel, et paremad arstid ühel arvamusel on, et suitsetamine on terwisele kahjulik. Tubak sisaldab nikotiini, ja lahutuslehtlane võib teile delba, et on olemas ainult üks lihtne, mis enam surmawalt mõjub kui nikotiin, see on finihape. Igauks teab et tubak halvawalt südame peale mõjub, werd halvendab ja erutama rifub. Kui suitsetamine kahjulik ei oleks, ega siis wõimlejatele seda ei keelataks? Ka selles punktis olen kindel: Suitsetamine on terwisele kahjulik!"

"See oli nr. 2," hüüdis keegi noortest meestest, "seltsimehed, meie asi on on kaotatud, meil ei ole wastupõhjuseid!"

Kõik naersiwad, ja preili Anna ütles: "Mina olen Teile nüüd kaks põhjust nimetanud suitsetamise kahjulikkuse üle, ja kui rohkem põhjust ei oleks siis jätaks neistki küllalt, et ma suitsetamise maha jätaiks, kui ma noormees oleks; aga sarnaseid põhjusti on arwata palju. Aga ma ei taha üksi rääkida ja soowiks teada saada Teile põhjustid miks pärast iga üks Teiest suitsetab?"

Ole alandlik!

Kuulus Dr. Franklin kirjutas kord ühele oma sõbrale järgmist: "Kui ma wiimast korda oma isal wõeril käisin, siis wõttis ta mind wastu oma töötas ja andis mulle seletusi mitme asja kohta, mida temalt küsisin. Rahkumise juures juhatas ta mulle teist teed tagasiminekuks tänawale. Meie läksime kitsast müüride wahelist teed edasi, mille üle mõned palgid oli asetatud.

Meie olime põnewas jutuojamises ja jatkasime seda niikaua, kui tema äkitselt seisma jäi ja hüüdis: "Alanda ennaft! Alanda ennaft!"

Mina ei mõistnud asja seisukorda enne, kui ma peaga wastu palli olin jooksnud.

Tema oli mees, kes ialgi ei wiibinud kohast õpetust jagamast. Ta ütles ka sel juhtumisel:

"Sina oled noor ja maailmast läbikäimine on sul alles ees. Alanda ennaft alati enda elus, siis jääb sul nii mõnegi isemeelsuse tagajärgede all kannatamata!"

See nõu, mis mulle seeford nii tuntawalt

"Seal panete meile diage keerulise küsimuse ette," wastas üks digiase wälimusega noormees, "mina oma kohta pean ütleva, et suitsetan sel le pärast, et teised ka suitsetawad." Uuesti tõusis naer. "Tänan", ütles Anno, "see on üks wastus. Ja Teie?" pööras ta selle naabri poole. "Mõh, mina suitsetan ajawiteks", wastas see kõditide lõbuts. "Tänan Teid", ütles jälle noor neiu ja pööras kordamisi teiste poole ja jatkas: "Nüüd laste mind põhjendusi üleslugeda, mis mina oma küsimise peale wastufets sain, esmalt: Et teised ka suitsetawad. See ei näi mul' mõistlik põhjendus olewat. Paljud ju ei suitseta mitte; miks pärast Teie nende eeskujude järel ei tee? Minule ei pasta see wastus nooremehe wõäriline olewat. Teisels ütles keegi, et ta suitsetab aja witeks. Kas ei kao aeg mitte isegi kiiresti? Ja kui ta kord mõõdas on ei tule see enam tagasi. Aeg täidab meie elu, ja kas elu ei ole mitte kallis? Meie, kui müistlikud inimlikud olewused, telleda elu teadmata, ja võib olla lühike on, ei peaks aega tarwitamata mõõda lastma minna, waid peaksime iga päewa ja tundi kasulikult tarwitama."

Ta rääkis nii tõsiselt, et tema sõnad oma mõju awaldasiwad, ja filmapilkne waietus walitses wagonis. Siis jatkas noor tütarlaps: "Nüüd kolmas wastus; mina suitsetan selle pärast, et seda armastan, oli kellegi põhjus. Selge nüüd ometi ise, kas see on üks aus põhjus? Soodit armastab juua wiina ja õlut. Kas peame seepärast enestele kahju tegema, et midagi kahjuliku asja armastame? Arwan, et see põhjendus ei ole mõjuw". Järgnes.

pähe wajutati, on mulle mitmel korral kasuks olnud. Sagedasti olen ma näinud kuidas inimlikult uhkust allajurutu ja neid alandati, kes olid tahtnud päid liig püsti lenda.

Kuldne põhimõte.

Kes küll ei teaks seda kuldset põhimõtet, mida kord Kristuse suu awaldanud, mis on: "Kõik nüüd, mis teie ial tahate, et inimesed teile peawad tegema, niisamuti tehke ka teie neile." Kui meeltulendam on see, kui meiega sõbralikult ja lahkest ümberkäiakse! Kuidas küll elustab see kõiki, kui meie kokupuudume inimestega, kes alati tähelepanelikud ja wastutulelikud on meie wastu; see wabastab meid sagedaste kurwastuse ja mure mõjude alt! Niisuguse inimelega tahaksime alati ühes olla ja temaga meeolelu jagada.

Aga kuidas on meie ülespidamine kaasimeeste wastu? Kas oleme ka meie walmis neid elustama lahkuse ja osarõõmtega, mis südamlit ja ebajufeta?

Kui sagedaste puudub see meil, mitte selle-

pärast et meil seda pöhimötet — mis ifegi paganatel tuttam — ei teaks, waid et meie enese-armastajad oleme. Meie tahame küll lahtust ja armastust lõigata, aga mitte külwata. Palume kõik Jumalat, et tema täidaks meie südamed oma armastusega ja et meie wõikfime paista lasta tema armastuse kiiri, mis kõiki soojendawad ja elustaaab. Maailm januneb wäga selle järele ja lugemata wõimalused on meile igal päewal awatud, kus seda kuldsjet pöhimötet wõiks teostada. Täidame siis kõigeennem enda kodukolde Jumaliku armastusega ja püüame sellest ka osa saada lasta kaasinimeisi, kellega ial kokkupuudume.

Meie seisukoht on mõõduandew.

Aasta-aastalt ja päew-päewalt annab päikene meie maakerale alati ühewõrra soojust, olgu see küllal talwel ehk soojal suwel, jahedatel ehk palawatel päewadel. Suwel katawad mõnikord pilwed maad päikese kiirte eest, wähendades seega palawust maakeral, talwel on aga maakeral walitsewa külmuise pöhhuseks maakeral seisak päikese wastu. Suwel langewad päikese kiired otsejoones maakeral pinnale, talwel aga selle wastu wiltu-joones.

See looduseföndmus aitab meile seletada waimulikke tödesid. Jumala armutäius woolab kühetasafelt kõilide elanikkude pääle. Südamed, mis täielikult Jumala poole pöörduvad, saawad ka täielikult osa taewa õnnistusest, aga süda, mis osalt Jumala poole pöörduvad, saab ainult osalt sellest puudutatud, ei mitte seepärast et Jumal seda tagasi hoiaks, waid sellepärast, et tema ei asene digel seisukohal Jumala wastu. Jumalast täielikult ärapöörduvad südamed on täielises pimeduses. Jumal hüüab meie wastu:

„Waadate (pöörake) minu poole ja laste endid ärapeasta, kõik maailma otfa rahwas.“ Jer. 45, 22. Kui meie süda külm, waimline seisukord tardunud ja waimulik wili ei kaswa, siis peame hoolega enda seisakut tähelepanema ja täielikult Jumala poole pöörama, et tema Waimu kiired wõikfid otse meie südamesse tungida.

Tema, kelle „juures ei ole muutmist ega wahetamise warju“, on alati walmis meid täitma enese täiuselt.

Õnnistusriiklast aastat kõigi e armfatele lugijatele! soowis

„E. S.“ toimetus.

„Ja tänage ifka kõige asjade eest Jumalat.“ Sw. 5, 20.

Inimese eesõigus on alati Jumalat tänada; kuid siiski on aegu, millal inimene seda tarwidust ifeäraniis tunneb. Jumal, kes on „igawestest ajast igaweste“ ja „kelle juures pole muut-

mist ega wahetamise warju“, on inimikkudele olewustele seadnud „walgused taewa laotusesse, et nemad wahet teewad päewa ja öö wahel, et nemad on tähtedeks ja seatud aegadeks ja päiwiks ja aastaks.“ 1. Moos. 1. 14. Need walgusedehad pidid inimeste elutarwiduste lohaselt aega muutma ja mõõtma; kuid ühtlasi ka meeletuletama, et inimene siin muutlik ja labur on ning et tema mõõduwad aega peaks selleks tarwitama, et kord jäädawa elu jaoks wõiks walmis olla. Jällegi on üks aasta ajamerde woolanud, ühes kuldsjete wõimalustega, mis kõigetallim warandus on. Kuidas oleme meile antud eesõigust tarwitanud? Kas wõime selle üle ifeenejele aruanda ja kas oleme meelespidanud, et just aja tarwitamisest meie tulewiku jaatus äraoleneb? Meile, kes piiratud ajajärle on kasutanud igaweste huwide lohaselt, antakse lordigawene, lõppemata aeg jäädamaks waranduseks

Kes niifuguse soowi ja eesmärgiga tahab käesolewat, piiratud aega tarwitada, selle päralt on Jumala tõutus: „Õnnistatud on mees, kes loodab peale ja selle lootus Jehowa on. Sest tema Jehowa on kui puu, mis wee juurde istutatud, ja jõe ääres oma juuri ajanud, ja ta ei tunne, kui pöud tuleb ja tema lehed on haljad; ja pöudsel aastal ei murekse tema mitte ja ei anna järele wilja kandmast.“ Jer. 17, 7. 8.

Selle lehe armfatele lugejatele uuets aastaks ei soowi meie mitte auahnete plaanide lordaminekut, ega edu milledsi, mis wõiks takistuseks olla waimulikult kaswamiseks, waid „et teie armastus weel enam ja enam rohlemaks saaks, mõistmises ja kõiges tundmises, et teie wõite läbikatjuda, mis ühte ei sünni, et teie olekrite selged, ja teisi ei pahandaks Kristuse päewast jaadit, täidetud õiguse kasjuga, mis Jesuse, Kristuse läbi tuleb Jumala auuks ja kiituseks.“ Wil. 1, 9—11.

Ujatohased, tähtjad

waimulikud kõned

peetakse järgmistes linnades

- Tallinn, Gonsiori tän. nr. 6.
- Tartus, Pihtwa tän. nr. 10, kort. 2.
- Narwas, Beetri turg, Luschfoid maja nr. 10.
- Rakweres, Piht tän. nr. 68.
- Tapal, Kabala tän. nr. 4.
- Paides, Lai tän. nr. 9.
- Pärnus, Karja tän. nr. 3.
- Ruresaares, Kõwer tän. nr. 5.
- Walgas, Luus tän. nr. 24.
- Wõrus, Süri tän. nr. 6.

Wäljaandja: 1895 a. asutat. 7 p. Abw. Gesti Liit. Tellimised kui ka rahasaadetused saata Martha Kaba'le, Suur Kompasna tän. nr. 27, krt. 12. Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Wärengrub, Posti tän. 48, kort. 5, Narwas, kuhu kaastööd tulewad saata